

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 ft.

Feloldó szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

Egyetértésben az erő.

Egyre-másra aggasztóbbak lesznek az új kormányérfiak nyilatkozatai. Beköszöntőjében a miniszterelnök még nagyban kergette; mondott sok semmit olyan hangsúlylyal, mintha biztató ígéreteket tenne; hallgatott sokról, a miről beszélnie kellett volna; igyekezett mindenképen úgy beszélni, hogy jobbról és balról, előtte és mögötte azt higgyék, hogy ő idővel teljesíteni fog mindent, a mit a nemzet óhajt, kíván, követel.

A pontos megfigyelő utóbb észrevette, hogy a miniszterelnök mind bátrabb, nyilatkozatai mind határozottabbak lettek. Szép lassan arra az álláspontra jutott, hogy ő senkivel nem egyezett meg semmi iránt és hogy csak neki tettek ígéretet és biztosították neki a törvényes kormányzás lehetőségét, az ő szép szeme kedvéért.

Végezetül már annyira felbátorkodott, hogy miniszter társának megengedte, nyilatkozzék a hadügyi-bizottságban a nemzeti engedmények tárgyában és jelentse ki ott, hogy ilyenekre ne is számíton az ország.

Ennek a nekibátorodásnak

okát a függetlenségi-párt széthuzzásában látjuk. A miniszterelnök nem törődik a kormánypárttal, ezt ő nemzetiakkal együtt mint inventáriumot átvette és tudja, hogy ez a társaság pózol, duzzog, de végeredményben abból a gárdából való, mely sohasem hal meg és mindig megadja magát, sőt valószínűleg Valaseket, Vlád Aurélt is támogatná, ha ezek az urak közül valamelyik a kormányalakításra megbízást kapna; viszont nagyon is törődik a függetlenségi-párttal és az ő szempontjából azt a helyes gyakorlatot üzi, hogy minden nap valami formában újra provokálja az egyoldalú ígéret nyílt megismétlését, hogy ezáltal elmérgesítse a viszonyt, a függetlenségi-pártnak immár egymással szembeállított elemei között, megbénítsa, tehetetlenné tegye ezt a pártot, végezetül diadal-maskodják felette és meghonosítsa Magyarországon a belügyi kormányzás terén is a tiszta abszolút osztrák szellemet.

Bármint legyen is, az az egy bizonyos, hogy a függetlenségi tábornak megegyezésre kell jutnia, sőt mi több, épen most kellene az összes függetlenségi elemeknek egy nagy pártba össze-

olvadniok, mert soha nem volt a magyarság ügye annyira veszedelemben, mint éppen most. Egy száztágu párt nagyot jelentene az összpontosult osztrák törekvésekkel szemben és ezt a pártot minél előbb meg kellene alkotni, akár az egyik, akár a másik frakció taktikai nézetének feloldozása árán.

Politikai hírek.

Háromszék megye új főispánja.

A Potsa József halálával megüresedett háromszék megyei főispánságra, a belügy-miniszter jelöltje Székely György orsz. képviselő. A kinevezés után a háromszéki kerületben léptetik fel képviselő-jelöltnek Kolozsváry Dezső honvédelmi minisztert, a kit már bereklamáltak a választók névjegyzékébe.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Nehezen gyülekeznek ma megint a képviselők. Annál gyorsabban telik meg a karzat. Hock János, az ájtatos asszonyok aranyzajú predikátora a mai nap főszoneka. Őt meghallgatni gyűlnek annyian a karzatra.

Tallián Béla alelnök elnököl ma is. Féltenegykor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása után előterjeszti a soron levő jelentéseket. S ezzel máris

A megoldás.

Auvers, hadnagy.
 Caillet, tiszti szolga.
 Plé, sergeant.

Auvers: Caillet!
 Caillet: Hadnagy ur!
 Auvers: Nem volt itt senki?
 Caillet: De igen, hadnagy ur.
 Auvers: Te kamasz, már megint harapófogóval kell minden szót kivenni belőled.
 Caillet: Hadnagy ur, jelentem alásson . . .
 Auvers: Ki volt itt?
 Caillet: Plé sergeant.
 Auvers: Mit akart?
 Caillet: Az ezredparancsot hozta.
 Vissza jön érte.
 Auvers: Hol van?
 Caillet (tétován): Az íróasztalon.
 Auvers: Mi bajod? Valami baj van?
 Caillet: Nincs, hadnagy ur, de . . .
 Auvers: De?
 Caillet: Nekem el kell mennem . . .
 Auvers: El-e?
 Caillet: Igen vissza a századhoz.

Auvers: Ki mondja?
 Caillet: Az ezredparancs.
 Auvers: Ezen biz nem lehet segíteni.
 Caillet: Bajosan.
 Auvers: Vén gyerek! Nem bajosan, hanem sehogysen.
 Caillet: Ha hadnagy ur akarná . . .
 Auvers: Mondtam már, te vén gyerek, hogy a parancs: parancs.
 Caillet: De azért a hadnagy ur mégis segíthetne rajta!
 Auvers (nevetve): Magam is kíváncsi vagyok miképp? . . .
 Caillet: Minden parancson lehet változtatni egy szóval.
 Auvers: Vén gyerek! Sajnálak, de . . .
 Caillet: És az egész csak bosszu műve.
 Auvers (kítőró kacagással): Ugyan ki bosszulta volna meg magát rajtad?
 Caillet: Plé, sergeant.
 Auvers (csudálkozva): Plé?
 Caillet: Igen. Féltekenységből.
 Auvers (érdeklődve): Hogy-hogy?
 Caillet: Fáj neki, hogy én a had-

nagy ur parancsából annyit járok de Goudeau urékhoz.
 Auvers (fokozódó érdeklődéssel, hogy arról a családról van szó, a melynek a leányát ő akarja elvenni): Aztán mi köze ehhez Plének?
 Caillet: Hja ott van Juliette!
 Auvers: Ki az?
 Caillet: A szobalány, menyasszonyom.
 Auvers: Ahá, kezdem érteni.
 Caillet: Igen, Plé féltekeny . . .
 Auvers: De miképp tartozik ide, hogy te ismét szolgálatot menj teljesíteni a századhoz?
 Caillet: Ezt bizton Plé vitte keresztül az ezredirodában.
 Auvers: Miért?
 Caillet: Mert ha én visszakerülök a századhoz, Plének lesz gondja reá, hogy ne nagyon legyen időm a vasárnapokon kívül arra, hogy Juliettet meglátogathassam.
 Auvers (kacagva): És persze, ez neked rosszul esnek?
 Caillet: Bizony, hadnagy uram.
 Auvers: Hát, hogy lehetne rajta segíteni?

Tavaszi újdonságok!

Női- és gyermekfelöltőkben, nap- és esernyőkben, selyem-, gyapju- és mosóblouzokban, vökök és nyakdiszkekben, kosztümök és zsuponokban. Szolid szabott árakban beszerezhetők.

Darvas Testvéreknel,
 Főter, a Hungaria kávéház mellett.

a napirend, a miniszterelnök programjáról való vita folytatása következik.

A napirend.

Bedőházy János az első szónok: Sok szó esett itt — úgy mond — az adott szóról, majd a párthatározatról. A 48-as párt adott szavának sziklaszilárdságára építettek — legalább úgy mondták — Kossuth Ferenc és Khuen-Héderváry. Az országban az a nézet keletkezett, hogy a bán kormányának megalakulása és a 48-as párt állásfoglalása közt ok és okozati összefüggés van. Ez azután még nagyobb bonyodalmakra vezetett. (Zajos helyeslés balról.) Pedig a mint a miniszterelnök és Kossuth nyilatkozataiból kitűnik, itt formálisan szó nem adatott. Egész más két férfi közt a magánéletben vett becsületszó. Ilyen, a privátéletből merített alakítást a politikába átültetni nem szabad. Mert ha igen, akkor miért foglalta el a bán a miniszterelnöki bársonyszéket, minek megy el oda vezérnek, miért kellemezteti meg ott, a honnan Darányi Ignác mostani miniszter társának segélyével kitessékelték.

Holló Lajos: Az ajtón kidobták, az ablakon visszajön.

Bedőházy János: Ha valakit a magánéletben kiutasítanak egy házból még pedig csufosan (. . . Ugy van! balról.) az akkor be nem teszi a lábát megint oda, a mikor a lakók nem változnak, legalább is addig, a míg nem hívják, de semmiesetre sem telepszik ezeknek erőszakkal a nyakába. (Nagy tetszés a baloldalon.)

Holló Lajos: Katonai beszállásolás.

Bedőházy János: No, de hát ez a magánéletben van így, a hol az ilyen viselkedést igen gunyosan megmosolyognak. A politikában ez egészen másképp van, itt lehetséges efféle erőszakos beszállásolás.

A másik kérdés a párthatározat, melyet olybá tüntetnek fel, hogy a függetlenségi-párt határozata tette lehetővé, egy 67-es kormány megalakulását. Erről szó sem lehet, mert ez szexuális aberráció volna. Itt csak egy megegyezés tudomásul vétele forgott szőnyegen, egy megegyezés, mely a kibonyolódást lehetővé tegye. Ennek ő sem lett volna ellensége, ha egy arra alkalmas egyénnel állottunk volna szemben. De ez nem történt.

Elismeri, hogy a nemzeti vívmányokat obstrukcióval elérni nem lehet,

Caillet?: Ezen Plé leginkább segíthetne!

Auvers (hahotázva): No ez pompás! Pompás! Te a vetélytársaddal akarod keresztülvitetni, hogy itt maradhass nálam és nyugodtan látogathasd továbbra is Juliette kisasszonyt.

Caillet (fontoskodva): Hadnagy ur, alighanem Plé jó az ezredparancsért. . . Plé (belépve, mereven megáll és tiszteleg): Hadnagy urnak jelentem alássan, az ezredparancsért jöttem!

Auvers: Rendben van! Itt van!

Plé: Aláson. . .

Auvers: No, mi ujság a századnál?

Plé: Semmi különös, hadnagy ur.

Auvers (kémlelve): Semmi különös?

Plé: Semmi. . . azaz. . .

Auvers: Létszám nagybodás?

Plé: Igen: egy!

Auvers (hirtelen fordulattal, minden átmenet nélkül): Mondja Plé, jó hasznát lehet venni a századnál Cailletnek?

Plé: Bizony nem nagyon. . .

Auvers: És mondja meg, sergeant, sok magának most a dolga?

Plé (csodálkozva a kérdéseken): Mint mindig, hadnagy ur. . .

mert hiszen az obstrukció a rendes parlamenti munka megakasztása. A függetlenségi-párt az önálló nemzeti hadsereg híve, de azért a részletek megvalósításáért is küzd. Hiszen az volt eddig e párt baja, hogy mindig csak elvi kinyilatkoztatásokra szoritkozott, csak élő tiltakozás volt. De a többség soraiban legalább a volt nemzeti-pártnak kellett volna egy lépéssel közelebb jutnia aspirációihoz. Mindannyit azonban köti a pártkötél, így aztán a császári abszolút akarat szabadon érvényesülhet. Nem a pártfegyelem, hanem az elvek egységessége fűzve együvé a pártokat. — Így volt a liberális-párt is kilenc évvel ezelőtt a bán visszautasításában. Am négy év alatt Széll Kálmán vagy Vészi József érája alatt bevették magukat a bomlás csirái a nagy pártba s mégis csak Vészi József volt az, a ki kilépett a pártból. Ez azonban, fájdalom, nem sokat változtat a helyzeten.

Vészi József: Splendid isolation!

A függetlenségi-pártnak nem kell úgy a pártfegyelmet tekintenie, mert benne megvan az elvek egyértelműsége. (Helyeslés balról.) A jelenlegi pártalakulásokat nem tartja helyeseknek. Nem a parlamentarizmus mondott csődöt, hanem a mostani párttömörülés. — Foglalkozik ezután a miniszterelnök programjával. Egy kissé homályos, sokféle magyarázatra alkalmas. Esetről-esetre kell tehát majd a miniszterelnökkel szemben való magatartást megállapítani. Szívesen le is tenné a fegyvert, ha a miniszterelnök őt megtudná nyugtatni. De hisz katonai engedményeket nem kapunk, sőt a gróf ur a klotürtől sem riad vissza. Nincs bizalma a miniszterelnök iránt. (Zajos tetszés balról. Szónokot sokan üdvözlöik.)

Hock János.

Hock János: Klasszikus képpel von párhuzamot a mai politikai helyzetre. Széll Kálmán mint a klasszikus faroszi torony egy nap csak eltűnt s fel sem ocsudott az ország a meglepődéséből, már is új év van a régi helyett. Khuen-Héderváry és máris tudunk e név fénykörébe a hódolók. Elmondhatjuk Hamlettel: „Ó, badar hamarság! . . .” (Zajos taps balról.) Négy éve, hogy egyesült volt a nemzeti-párt a szabadelvűpártnal. Ma már mindenki tudja, hogy ez a párt-egyesülés nem igen sikerült. Nem vegyülés volt ez, hanem kerülés. Ha tehát

Auvers: Tehát sok?

Plé: Igen hadnagy ur. Most kivált képp hadnagy ur.

Auvers: És a Caillett rosz katona?

Plé (belemered ebbe a kérdésbe): Igen!

Auvers: No látom, akkor fölösleges terhet vesz a nyakába.

Plé: Igen hadnagy ur.

Auvers: ajánlok magának valamit.

Plé: Parancsa szerint hadnagy ur!

Auvers: Jelentést tesz a századparancsnok urnak, hogy Caillet hasznavehetetlen a századnál, de kitűnő tisztiszolga!

Plé (savanyuan): Parancsa szerint, hadnagy ur!

Auvers: És elmegy az ezredirodába.

Plé: Igenis!

Auvers: Beszél azokkal az állaltisztekkel, hogy mit kellemetlenkednek ezzel az áthelyezéssel. . . Megértette?

Plé (savanyu lemondással): Igenis (El.)

Gaillet (ugrálva): No, ilyen poklon sem ment még ez keresztül mint ma.

Jeam Rameau.

őszinték és igazak akarunk lenni, be kell ismernünk, hogy ez a politikai próbaházasság nem sikerült. (Taps balról.) Csak olyan századvégi házasság volt az, melyet nem a kölcsönös szeretet, hanem a politikai célszerűség fűzött. Csak a világ előtt enyelegtek, odahaza titkos gyauakvással nézték egymást, mert mindenik tudta, hogy a másik a titkos fiókjában más ideálnak arcképét rejtegeti. (Zajos taps és éljenzés balról.) Azoknak volt igazuk, kik ezt a pártegységet nem tartották tartósnak.

Városi közgyűlés.

Második nap.

Debrecen, július 11.

A második napi közgyűlés már mozgalmasabb, hogy úgy mondjuk, hangosabb volt, mint az első. A város atyái nem engedtek a régi elvből s miután tisztán pénzügyi dolgokról volt szó, megindult a szónak áradatja. Különösen a vízvezeték és a csatornázás tételénél volt sok felszólalás. Ennek az intézménynek sürgős és szükséges voltát sehogy sem akarták belátni a bizottsági tagok. És a nagy szóvitának az lett a vége, hogy mind a vízvezeték, mind a csatornázást csak feltételelesen vették be a nagy kölcsönbe. — Előre megjósolhatjuk, hogy a fontos dolog ilyen módon való elintézése nem végleges. A vízvezeték és csatornázás ellenzéke akkor, ha majd részletes tervvel jön a tanács a közgyűlés elé, újabb harcot fognak indítani egyéb kifogások révén s egyhamar nem fogja nyélbe ütni a dolgot semmiféle határozati javaslat.

Az ülés lefolyásáról tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Délután négy órakor nyitotta meg Puky Gyula főispán az ülést. A napirend a nagy kölcsön tételének beosztása volt.

A vízvezeték és csatornázás.

A vízvezeték és csatornázás tételénél **Kalmár Barna dr.** szólalt föl először — kijelentette, hogy a vízvezetéknek nem barátja (korrekt beszéd egy orvos-tól) még pedig azért, mert valamikor régen azt sem tudta keresztül vinni a tanács, hogy a közutakat a foglalkozás nélküli egyének ne a tenyerükkel fogják be. E nagyhatású érv után kijelentette, hogy a csatornázást azonban elfogadja. Az orvos beszéde után egy népnevelő **Herceg János** bátyánk dörgött a vízvezeték ellen azzal az indokolással, hogy 50 évvel ezelőtt nem volt, még is megéltünk. Ezután egy volt tanár **Jósa Vince** jelentette ki, aradi példákra hivatkozva, hogy neki nem kell a vízvezeték. Jósa Vincét azonban **Acél Géza** kellő módon kioktatta. Az első komoly elfogulatlan felszólalás **Kiss Alberté** volt, a ki határozottan kijelentette, hogy a csatornázást és a vízvezeték egyaránt el nem képzei. Azonban a dolog finanszírozásánál a két dolog között különbséget kell tenni. A csatornázás pénzügyi terve már kész van s azt a miniszter is jóváhagyta, de a vízvezeték tervei még mindig a minisztériumban vannak.

Puky főispán a dolgot minden oldalról megvilágító közbevető felszólalása

Tolnai Dániel cipőraktára

Piacz-utca 49. szám, postával szemben,

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben

hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és korékpárcipők nagy választékban.

után Márton Imre ismét azt hangsúlyozta, hogy csatornázás vízvezeték nélkül el nem képzelhető. Épen azért indítványozza, hogy a közgyűlés mondja ki, miszerint a vízvezeték és a csatornázás kérdése egymástól el nem választható. Wolafka Nándor dr. a vízvezeték kérdésnél kívánatosnak tartja annak megállapításának, hogy Debrecen környékén van elegendő mennyiségű víz, a mivel a nagy kiterjedésű hálózatot el lehet látni. Ez az első és leglényegesebb kérdés. Acél Géza, Kiss Albert határozati javaslatát fogadja el.

Elnöklő főispán felteszi a kérdést, hogy a csatornázásra felvett 1.400.000 koronát a már felveendő, vagy később felveendő összegek közé sorozzuk.

A kérdés feltevéséhez Kiss Albert akar hozzászólni. A jobboldali padsor azonban olyan erős lármát csapott, hogy a szónok nem beszélhetett. Még nagyobb zajban emelkedett szólásra Zádor Lajos, a ki a kérdés feltevéséhez szólott volna, de szavát elnyomta a vihar.

Végre nagy nehezen helyreállott a rend s a közgyűlés szavazott. Ugy a csatornázásra felvett 1.400.000, mint a vízvezetékre előirányzott 1.300.000 koronát a feltételes vagyis a később felveendő kölcsönök közé sorozták.

A további tételek.

A feltétlenül felveendő összegek közé sorozták. Az elemi iskolák rendezésére szükséges 739,100 koronát, az ispotály lapos rendezésére 190 ezer koronát, a gazdasági tanintézet céljaira szolgált épület visszaváltására s a pallagi vasút kiépítésére 130,000 koronát, az erdei vasút megvételére 230,000 koronát, az önkéntes iskolára 43,000 koronát. A katonai beszállásolás rendezésére szükséges 60,000 koronát a feltételesek közé sorozták. A mérnöki hivatalt pedig utasították, hogy a katonai beszállásolásra vonatkozó épület átalakítási tervét 2 hónap alatt adja be. Feltétlenül szükségletek közé soroztatott a katonai csapatkórház felépítésére szükséges 160,000 korona.

A városháza kiépítése.

360,000 koronát vesz fel a javaslat a városháza átalakítására. Vecsey Imre azt indítványozza, hogy a feltételesek közé vegyék fel.

Juhász Ignác: A közgyűlés egynehány év előtt elhatározta, hogy a városházát második emeletre nem építi fel — nem szavaz meg erre a célra egy krajcárt sem.

Kovács József. Ez a kérdés az, a mely vitát nem tűr. Hiszen tudja minden polgár, hogy igen sok városi hivatal szétszórva fekszik, a melyeknek a központban van helyük. A mutkor az volt a baj, hogy a bizottsági közgyűlés nem tudott megállapodni abban, hogy új városházát építsen-e vagy nem. Most már higgadtan lehet a dolog felett tárgyalni. Kitérni a kérdés alól nem lehet — indítványozza, hogy a 360,000 koronát a feltételes összegek közé vegyék fel.

Jóna Dániel feltétlenül szükségesnek tartja a városháza kiépítését s Vecsey Imre főjegyző indítványát fogadja el.

Juhász Ignác még egyszer kijelenti, hogy a kiépítésnek nem barátja. Annak idején a polgármester is küzdő társa volt a második emelet kiépítése ellen folytatott harcban. Hogy most megváltoztatta a véleményét, nem veti a szemére.

Kovács József polgármester válaszolja Juhász Ignác megjegyzésére, kijelenti, hogyha küzdőtársa is volt Juhász Ignácnak, az nem kényszeríti őt arra,

hogy a körülmények kényszerítő ereje előtt ne hajoljon meg. (Eljenzés.)

A közgyűlés ezután nagy szótöbbséggel elhatározta, hogy a 360,000 koronát a feltételes kölcsönösszegek közé felveszi.

Feltételes összegek.

Megszavazta a közgyűlés a kulturpalotára szintén feltételes az előirányzott 100,000 koronát, a városi szegényház kibővítésére feltételes 40,000 koronát, a temetők rendezésére feltételes 220,000 koronát, közkórház kibővítésére 240,000 koronát, a közbárád és jéggyár kibővítésére 145,000 koronát, a gazdasági ismétlő és tanyai népiskolákra 100,000 koronát. A bábaképezdésre 150,000 koronát. A siketnéma intézetnek alapítványul a feltétlenül felveendő összegekből 20,000 koronát szavazott meg a közgyűlés. A városi öntüzbiztosításra a feltételes összegek közé.

Középipariskola Debrecenben.

A konverzió előtt Szabó Kálmán iparkamarai elnök a középipariskola létesítése végett emel szót. Indítványozza, hogy 25,000 koronát vegyen fel a közgyűlés a létesítmények közé erre a célra.

Acél Géza létesítendőnek tartja az ipariskolát, de az állam által. Adjon Debrecen is hozzá valamit, de csak akkor, ha az állam már biztos ajánlattal jön a városhoz.

Serli Ede meleg hangon szólal fel a javaslat mellett és ajánlja elfogadásra. Hasonló értelemben beszélt K. Tóth Sámuel és Tóth Kálmán is.

Acél Géza: A középipariskola szükséges voltát ő is elismeri. Csak a kivétel módzataiban van közte és a felszólalók között különbség. Mert ha most 200,000 koronát felvesz a város erre a célra, egészen bizonyos, hogy a kormány még nagyobb áldozatokat fog követelni.

Jóna Dániel szerint nem a kormány, hanem a városnak kell először megtenni az ajánlatát. Indítványozza, hogy adja meg a közgyűlés a kért összeget.

Szavazás alá került a kérdés — s a közgyűlés úgy döntött, hogy az iskola céljaira 100,000 koronát vesz fel — s a feltételes összegek közé sorozza.

Simonffy Imre ezután a tétel után a székelyhídi vasút kiépítésére javasol 80 ezer koronát felvenni. A bizottság nagy többsége az indítványt nem fogadta el.

Az idő ekkor már nyolc óra felé járt. Elnöklő főispán a konverzió feletti tanácskozást mára halasztotta s az ülés folytatásául délután négy órát tüzte ki.

Egyház és iskola.

Iskolaszéki ülés. A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke július hó 11-én, délután négy órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyóügyek.

Presbyteri gyűlés. A debreceni ev. ref. egyház július hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: Dr. Bartha Béla presbyter felesketése. Az üresedésben lévő bizottsági tagsági helyek betöltése. Bejelentése annak, hogy Dicsőfi József lelkész ur e hó végéig fürdőre ment; helyének betöltése a számadást vizsgáló küldöttség elnöki tisztségben. Szücs Elek pénztári ellenőr kérvénye 8 heti szabadságidőért. A városi tanács átirata az ispotályi-lapos rendezése tárgyában létrejött megállapodásnak szerződésbe foglalása tárgyában. A városi tanács átirata, Zoltai Lajos városi levéltárnok urnak, az alapítványok és hagyományok kimutatásával való megbízatása tárgyában. — A városi tanács átirata az adóhátralékok behajtása iránt tett intézkedés tárgyában. A városi tanács végzése a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter urnak azon rendelete tárgyában, mely szerint a belső gazdasági-intézet helyiségei további egy évre népiskolai tantermekül átengedtetnek. Iskolaszék jelentése az építendő tanterem és 2 tanítói lakásról, javaslat 4 új tanítói állomás szervezéséről. A főiskolai gazdasági-tanács végzése a főiskola fejlesztésére tett 100,000 koronás alapítványra vonatkozó határozat sürgős áttétele tárgyában. A folyó évi 778. sz. P. végzés folytán nyilatkozás arra nézve, meghívás vagy pályázat útján kívánja-e az egyház többsége az üresedésben lévő lelkészi állást betölteni. Kovács József volt egyházi ügyvéd elszámolása.

VIDÉK.

Megégett aratók.

— Saját tudósítónktól. —

A vezekényi határban levő Iratos pusztán nagy szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel. Az ott dolgozó aratómunkások ugyanis este mielőtt lefeküdtek, tüzet raktak a pajtában, hogy a szunyogokat kifűstöljék. Lefekvés előtt a tüzet nem oltották el abban a hiszemben, hogy az majd magától is elalszik. Így aludt el a munkásnép az égő tűz mellett, a mely azonban lassan terjedt tovább, midaddig, míg belekapott az alomszalmába, a hol az aratók feküdtek.

Éjfél felé nagy veszedelemre riadt fel a munkásnép. Egy Takács Agnes nevű leány vette észre a pajtában elterjedt tüzet, a ki arra ébredt fel, hogy a ruhája az alomszalmától meggyulat. A megrémült leány nagy sikoltással menekült az udvarra, de vesztére, mert könnyű ruházata teljesen leégett, a leány pedig a nagy fájdalomtól összeesett. Hasonló sors érte Virág Mari, Nyili Boris és Szántó Katalin aratóleányokat, a kik valamennyien égő ruhával menekültek a pajtából, de nem volt, a ki megmentse őket, vagy segítene volna rajtuk, mert az emberek az eleségük és munkásezközeik megmentésén fáradoztak.

Az összeégett leányok közül másnap reggelre, mire a falubeli orvos megérkezett, Takács Agnes és Nyili Boris meghalt, a többinek az állapota is oly súlyos, hogy aligha maradnak életben. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a szerencsétlenséget a munkások vigyázatlansága idézte elő.

A féltékenység halottai.

Véres családi dráma történt a torontálmezei Lőrincfalva község határában lévő esősházban, a hol ez idő szerint Bagyovics Ferenc határesősz lakott a vele vadházasságban élő Bucsó Rozállal. Bagyovicséknak két gyermekük volt. Ez azonban nem szüntette meg közöttük azt az áldatlan viszálykodást, a melyet Bagyovics féltékenysége idézett elő, de a mire az asszony magaviselete is elég bő anyagot szolgáltatott. Tegnapelőtt este, a mikor Bagyovics a szállásra ért, az asszonyt nem találta a lakásban. Keresésér: indult és egy távolabb eső helyen megtalálta bizalmas beszélgetésben Béres Andrással. A féltékeny Bagyovicsot ez a dolog annyira felbőszítette, hogy lekapta válláról a fegyvert s azzal rálőtt Béresre, a kit a nyakán lőtt keresztül. Az asszony futva menekült a ház felé, a hova Bagyovics követte. A feldühösödött ember itt baltával támadt a hűtlen asszonyra, a kit gyermekei körülvevtek. De a kemény szívű embert nem lágyította meg a két apró gyermek jajveszékése, sem

pedig az anyjuk könyörgése, lecsapott az asszony fejére, kettévágta az egész koponyát s teljesen összedarabolta. — Ezután a két gyermeket végezte ki egy-egy baltacsapással. A vérengzés elkövetése után a gyilkos bezárta a halottakat a szobába, ő pedig eltávozott a faluba, a hol leitta magát. A esendőség a koresmában lepte meg a gyilkost, hol letartóztatták.

HIREK.

Éjjeli posta

Péter király népe között.

— Saját tudósítónktól. —

Belgrád, július 10.

Péter király a szerb fővárosba való megérkezése óta minden lehetét elkövet, hogy népénél megkedveltesse magát. Mindjárt az első napon megjelent népe között és elvegyült a tömegben.

Rendes szokása, hogy estenkint civilbe öltözik és egymagában kísértél a kanokból az utcára. Legnagyobb öröme az, ha fel nem ismerik:

Igy a múlt vasárnap este egy mellék utcába betért egy koresmába, a hol leült egy asztal mellé egy pohár sört kért.

Talán tíz percig volt itten s mialatt a három munkás kártyajátékát végig kibicelte.

Csak akkor ismerték fel, a mikor már távozott.

Hétfőn szokása ellenére reggel kiment a piacra és ottan a piaci árak iránt érdeklődött. Egy helyütt drágának találta a sajtot, mire a kofa nyelvenesen így szólt neki:

— Hja, nagy az adó és azért drága a sajt. Tessék lejjebb szállítani az adót, akkor olcsóbb lesz a sajt!

Persze a kofa nem is sejtette, hogy kivel beszélt. Csak a mikor néhány ember felismerte a királyt és zsviözni kezdett, akkor tudta meg, hogy milyen jó helyen ajánlotta az adóleszállítást.

Tegnapelőtt meglátogatott egy kórházat. A portás nem ismerte fel, de azért, mint uri külsejű embert akadály nélkül beeresztette a kórházba, a hol a király egy betegszobába lépett.

— Az orvos urral szeretnék beszélni! — Szólt az egyik betegápolóhoz.

— Hja, az a többi doktorral odaát van a kávéházban! — Volt a válasz.

— Kérem hívassa át rögtön őket! — Szólt az inkognitóban levő király.

— Az ápoló átfutott a kávéházba s néhány perc múlva visszatért ezzel a válasszal:

— A doktor urak üzentetik, hogy nem jöhetnek át, mert jelenleg egy érdekes kártya-partit játszanak és ezt nem lehet abbahagyni. Tessék várni!

A király erre távozott, de előbb beírta a vendégkönyvbe nevét. Elképzeltető az orvosok rémülete, a mikor a kávéházból visszatértek.

× **Bezerédi Viktor kitüntetése.** (Éjjeli express tudósítás.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Bezerédi Viktor belügyminiszteriumi, miniszteri tanácsosnak a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül a Szent István-rend kiskeresztjét díjmentesen a.o.mányozta.

× **Hol van Széll Kálmán?** (Éjjeli express tudósítás.) — Gleichenbergben. Onnan írják, hogy Széll Kálmán és sógora Vörösmarty Béla kuriai alelnök, Gleichenbergben időznek. A Zunder-szálló vendégkönyvébe így iratkozott be

Széll Kálmán: W. Geheimrath Koloman v. Széll. Ratót, Ungarn. — Vörösmarty Béla, a ki súlyos bajból most épült fel, csak hosszabb tartózkodás után reméli, hogy visszaszerzi egészségét.

EGYESÜLETEK.

Zion menház. A debreceni Zion menház asztaltársaság vasárnap, július 12 én délelőtt féltíz órakor, a Frohner-szálloda éttermében tartja alakuló gyűlését. Az asztaltársaság tisztviselőkarának megválasztása is akkor történik meg.

Cipész- és csimadia munkások szakegylete. A magyarországi cipész-, csimadia munkások és munkások szakegyletének helybeli fiókjá megalakult. A fiók első választmányi ülésén azt a határozatot hozta, hogy addig is, míg az egyesület működését saját helyiségében folytathatja, a munkaközvetítést *Stempel Mihály* pénztárnok Battyányi-utca 15. sz. alatti helyiségében fentartja. Munkakeresők és munkatadók bejelentéseikkel oda forduljanak. Pártoló, vagy rendes tagok ugyanott iratkozhatnak be. Pártoló tagok lehetnek minden börmunkával foglalkozó munkaadók és munkások.

A vas- és fémmunkás szövetség debreceni csoportja megalakult s működését megkezdte. Az egylet helyisége a Rákóczi-utcai Király-féle vendéglő helyiségében van. Beiratkozni vasárnap délután 2-től 3-ig és szerdán este 8-tól 10-ig lehet.

UJDONSÁGOK.

A debreceni gazdasszonyok panasza.

— A piac drágasága. —

Debrecen, július 11.

A mai posta egy terjedelmes levelet hozott szerkesztőségünkbe. A debreceni gazdasszonyok panaszát foglalja magában a piac szédületes drágasága miatt. Harminchárom urasszony írta alá a levelet s kért meg bennünket arra, hogy vigyük soraikat a nyilvánosság elé. A kérelem teljesítése elől nem zárkozunk el. Adjuk a levelet szösz szerint a következőkben:

Tekintetes Szerkesztőség!

Ismerve a tekintetes szerkesztőség lelkes érdeklődését, melylyel a közügyeket felkarolja, vettük magunknak a bátorságot, hogy panaszunkkal mi, a gazdasszonyok is felkeressük.

A piac drágasága ellen vagyunk kénytelenek kifakadni, hogy rátereljük a hatóság figyelmét s a közönség érdekében orvosiást kérjünk. Nem birunk boldogulni. Férjeink keresetének legnagyobb részét a piacra hordjuk, családjaink minden más szükségletében teljesen megvagyunk szorítkozva és mégis alig-alig tudunk naponként valamire való ételt feltálatni, oly drága a piac. Ha ez tovább így megy, ha orvoslás nem történik, számos család anyagi pusztulása következik be.

Aprómarhát, gyümölcsöt alig lehet venni. *Egész raja járja piacunkat az idegen ügynököknek.* Nagyban összevásárolnak mindent, pakolják kosarakba, ketrecekbe s viszik külföldre. A mi marad, legnagyobb részt már a silányabb árucik. Ebből is kevés marad s mert sok rá a vevő, hát nagy

az ára. Olyan nagy, hogy egy 3-4 tagból álló családnak legkevesebb két forintot kell naponként a piacra adni, ha azt akarja, hogy délben, este meleg étel legyen az asztalon és legalább egyszer hus.

Ugyan bány család bir csak a piacra hatvan forintot adni havonként? És ha ad, hol marad a házbér, ruházat, adó, fűtés, világítás, eseled és a mi szintén kikerülhetlen doktor és patika? Mind csak a legszükségesebbek s még sem telik rá. Az étel drágasága miatt a legnagyobb megszorításra van szükség s nincs a ki orvosolja ezt a nyomasztó s nagy anyagi pangást előkészítő helyzetet.

A marhavásárt elzárják. Kitalálják a vést és húst alig-alig lehet kapni. A mészárosok, a hentesek, a borjuhusárosok mind panaszkodnak, hogy nincs jószág. A miből valami piacra kerül, sok rá a vevő s nehéz viszonyok közt drága az ára.

Sok mindenben részletezhetnők a drágaság bajait, de talán ennyi is elég lesz, hogy meghallgassák a panaszunkat. A hatóság a legaldásosabb munkát akkor végzi, ha az idegen országokból ide tóduló ügynököktől megmenti a debreceni piacot. Azokért a piacihiénakért, kár a debreceni adózó polgárság, a debreceni árusok anyagi boldogulását tönkre tenni. Ezt is, mást is a piac és a közönség védelmében orvosolni kell s mi hisszük, hogy meghallgatásra talál szavunk, ha megírjuk, hogy a panaszkodók mi vagyunk:

a debreceni gazdasszonyok.

Ennyi a levél. Néhány sort, amelyekben a marhavész konstatálása miatt keserű vádak hangzanak fel, kihagytuk. Megfontolásra így is elég ez a levél. Bizonyos, hogy jogos alapon épül fel a panasz, mert jókedvűből senki se öntene ennyi keserűséget. A gazdasszonyok a legilletékesebb faktorok arra, hogy megbírálják a piacot. Az ő szerény, de egészséges véleményüket akceptálni kell abban a körben, a hol a helyzet javítására lehetnek valamit.

* **Az állam ajándéka a városoknak.** Enlítettük, hogy a pénzügyminisztériumban egy törvényjavaslaton dolgoznak, a mely szerint a borítal- és husfogyasztási adó jövedelmeit az állam a városoknak engedné át azoknak a kiadásoknak fejében, a melyeket a városok az állam helyett teljesített közigazgatási munkálatokra fordítanak. Az államnak ez az ajándéka körülbelül huszonöt millió koronát tenne ki. Ha ez a hiradás megfelel a valóságnak, az ajándék értékének megállapíthatása céljából be kell várni magát a törvényjavaslatot, mert nagyon valószínű, hogy az állam a városoktól oly ellenszolgáltatásokat fog követelni, a melyek ennek az ajándéknak értékét legalább is kétszázszáz fogják tenni. A közérdek szempontjából ki kell emelnünk azt a hirt, hogy a most munka alatt lévő törvényjavaslatban intézkedés történik a bor- és husfogyasztási adó jelentékeny leszállítása céljából is.

* **A debreceni csata évfordulója.** A főiskolai ifjuság augusztus 2-án ez évben is nagyszabású ünnepélyvel óhajtja megülni a debreceni csata évfordulóját. Az előkészítő-bizottság most teszi meg előkészületeit, hogy az ünnepély fényesemmel sem maradjon hátrább a múlt évekinél.

* Debreceni csizmadiák termelő-szövetkezete. A debreceni csizmadiák termelő-szövetkezete, mint értesülünk már a legközelebbi időben létesülni fog. — Ugyanis a kereskedelmi kormány a debreceni kereskedelmi- és iparkamarához küldött leiratában tudatja azon elhatározását, hogy a debreceni csizmadiák termelő-szövetkezetének 40,000 korona feltételesen visszafizetendő államsegélyt és 5000 korona berendezési segélyt hajlandó engedélyezni, egyszersmindkorra ezenkívül 3 éven át 5000—5000 korona üzemszegélyt. Vagyis a kereskedelmi kormány összesen 55,000 koronával segíti a most létesülő szövetkezetet s leiratában megemlíti, hogy ily nagy összegű segélyvel — bár ezt jövő évi rendes költségvetésébe már fel sem vehette, — azért támogatja az új szövetkezetet, mert olyan alapon, mint a debreceni csizmadiák termelő-szövetkezete létesített fog, — hogy tudniillik a szövetkezet részére és annak helyiségében dolgozó iparosok — önállásukat el nem veszítik, sem az országban, sem a külföldön termelő-szövetkezet még nem alakult s maga a kereskedelmi kormány is a legnagyobb érdeklődéssel néz az egész új elvi alapon létesítendő termelő szövetkezet működése elé. A segélyezés feltételül csak azt kötötte ki a kormány, hogy a termelő-szövetkezetnek legalább 200 tagja legyen s minthogy ez a létszám az eddigi aláírásokkal már biztosítva van, semmi kétség sem lehet az iránt, hogy az új szövetkezet már a legközelebbi jövőben megkezdje a maga nagyarányú productió működését. Az új szövetkezet ismertetésére még visszatérünk.

* Tűz az özvegy Steinfeldné birtokán. Özvegy Steinfeld Mihálynénak a balmazújvárosi határban levő Kis-hort. tanyai gazdaságában tegnapelőtt délelőtt két mintegy 120 méter hosszú szalma kazla kigyuladt. — A birtokosnő kára mintegy 5000 korona, a kár teljesen megtérül, mert a kazal a „Trieszti“ biztosító-társaságnál biztosítva volt. A megejtett vizsgálatból kiderült, hogy a tűz egy tanyai gulyás gondatlanságából keletkezett.

* A szőlősgazdák figyelmébe. A mértékhitelítő lapunk utján a következő értesítést teszi közzé: A kedvező szüreti kilátások, előreláthatólag nagy hordó szükségletet fognak előidézni. A nagy közönségnek az a szokása, hogy a hordót a szüret előtti hónapokban szokta rendbehozni és akkor tömegesen hitelesítésre zudítani. Előreláthatólag a mértékhitelítő hivatal a szüret előtti egy hónap alatt képtelen leend a tömeges hitelesítési kívánalmakat kielégíteni. — Ennélfogva a közönség felkérjük, hogy hordóinak mértékhitelítését ne hagyja az utolsó időre, hanem már most kezdje meg, hogy a mértékhitelítő hivatal a kívánalmaknak megfelelhessen.

* Vakmerő rablótámadás. Az éjjel vakmerő rablótámadást követett el egy eddig ismeretlen ember, a kit a rendőrség eredménytelenül nyomoz. A vakmerő rabló áldozatát Tóth Julianna eselédleányt a főtérről magával esalta az Ispotály-lapos sötét elhagyatott helyére s ott először torkon ragadta, azután földhöz verte, majd fenyegető hangon követelte tőle pénzét. A szerencsétlen leány reszketve a félelemtől, hasztalan kiáltott segítség után az elhagyatott téren senki sem sietett segítségére. Kiáltásaira a rabló dühös lett, ütni kezdte a leányt s

mindaddig verte míg kevés pénzét, öt koronát és az nap vásárolt egy vég kartont átadta. Zsákmányával futásnak eredt s eltűnt a Vargakert sűrűjében, ott hagyva magára az összevert Tóth Juliánát.

* Háziezredünk a királygyakorlaton. A 39. gyalogezred szeptember 3. és 8-ika közt Lippán lesz, a hol a királygyakorlatok folynak le. A királygyakorlatokat megelőzőleg dandár-gyakorlaton vesz részt a 39. gyalogezred, még pedig augusztus 12-től 18-áig. A dandárgyakorlatokat Szilas, Niezkyfalva és Temes-Doboz környékén tartják.

* A póttartalékosok behívása. Ismeretes a hadkiegészítő parancsnokságoknak a múlt hó folyamán kiadott rendelete, hogy a póttartalékosok fegyvergyakorlatra július 15-én — tehát a leg-sürgősebb gazdasági munkák idején — vonuljanak be. A nagy felháborodás, a mely ezt a rendeletet az egész országban kísérte, nem maradt szó nélkül az országgyűlésen sem. Az új miniszter belátva a rendelet igazságtalan voltát azt az illetékes hatóságok által visszavonatta. Most adta ki a debreceni hadkiegészítő parancsnokság újabb rendelkezését, hogy július 15-re szóló behívókat visszavonja és helyébe a póttartalékosok bevonulásának idejéül augusztus 1-et tűzi ki.

* Adomány a siketnéma iskolának. Dézsi László ácsmester ur a debreceni siketnéma iskola alapja javára 10 koronát juttatott kezéimhez, mely összeget átadtam Füleky Pál gyógyszerész urnak, mint a siketnémákat gyámolító egyesület pénztárnokának, fogadja az adakozó az emberbarái ügy nevében halás köszönetemet. — Oláh Károly tanácsnok.

* Tegnap halottak. Tegnap az anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Tóth István ev. ref. 69 éves napszamos, Müller Imre izr. 20 hónapos, Rác Sándor ev. ref. 29 éves tapasztómunkás.

* A katonazenekar hangversenye. A katonazenekar vasárnap este a következő műsorral rendez hangversenyt a Dréher-söresarnokban: 1. Nyitány, „Norma“ operából, Bellimtól. 2. „Tengerfény“, keringő, Zichrertől. 3. „Sokminden“, egyveleg, Schustertől. 4. „Flóra“, tipegő, Gleisnertől. 5. „Régi magyar dalok gyűjteménye“, Bachótól. 6. A cárnó udvarán“, keringő, Ivanovicsától. 7. Dal, „A kis herceg“ operettből, Kontitól. 8. „Fülemile ének“, piccolo solo, Philipovszkytól. 9. „Viginduló album“, Komzáktól. 10. „A hullámok felett“, keringő, Rosastól. 11. Négyes, „Orpheus“ operettből, Offenbach-tól. 12. „Eljen a haza.“ Induló. Asztalok előre lefoglalhatók. Belépő-díj nincsen.

* Fűszerüzlet, jó forgalmu, a város legforgalmasabb helyén, trafik- és italmérési joggal, más vállalat miatt átvehető. — Ugyanott egy jégsekreány és egy 4 méter hosszú, fél méter széles cég-tábla eladó.

* Gyermekek matróz ingek és rövid harisnyák a legújabb kivitelben. Férfi kötött harisnyák a legjobb minőségben, valamint a legszebb nyakkendők 1 koronától feljebb óriási választékban Fekete Jakab úri divat fehérnemű és kalap üzletében. Utazó bőröndök és kézi táskák nagyraktára.

* Remek csipke gallérok, file nec, schvéd és selyem nyári félkeztük applicatióval, csipkék, himzések, ruhakeltek és diszek legolesőbban beszerezhetőek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 10. A tegnapi képviselőház ülésének kétségtelenül legérdekesebb része volt Hock János felszólalása. A volt nemzeti-párti képviselő beszédje elé várakozással nézett a Ház és nagy figyelemmel hallgatták. — Hock János beszédét azzal kezdi, hogy Széll Kálmán érdemeit dicséri. Elismeri és nagyrabecsüli Széllnek szociális reformjait, melyet a volt nemzeti-párt tett lehetségessé és kizárólag a Széll Kálmán, Apponyi Albert és Szilágyi Dezső együttes érdemei voltak. A katonajavaslatok ellen azért nem foglaltak állást, mert az ország számára megakarták őrizni. Széll Kálmán hasznos kormányzását és a nemzeti vívmányokra határozott ígéretet kaptak. Az ígéret beváltásának feltétlen garancia volt Széll Kálmán egyénisége. — Nyíltan hirdeti, hogy Széll Kálmán bukása után állást kell foglalni a nemzeti követelmények mellett, ezek kivívása nélkül az obstrukció leszerelését helyteleníti. — Hock János beszéde alatt az ellenzék többször élénken helyeselt, a beszéd után pedig zajosan megjelente a kiváló szónokot. A nagy szabadelvűtábor mély megdöbbenéssel szótlanul hallgatta a beszédet, érezte annak igazságait, mely az egész táborra kellemetlenül hatott.

A pápa betegsége.

Róma, július 10 (Éjjeli 12 óra 25 perc.) Mazzoni tanár este 10 óra 45 perckor a Vatikánba érkezett. Miután kocsiját elküldte, azt vélik, hogy hosszasan fog ott időzni. Azt hiszik, hogy egy második beszúrás nem fognak eszközölni. Ma este nagyobb az élénkség a Szent Péter-téren, mint az elmúlt estéken.

Róma, július 10. Mazzoni tanár éjjel egynegyed 1 órakor hagyta el a Vatikánt és úgy nyilatkozott, hogy a pápa állapota az utolsó orvosi jelentés kiadása óta rosszabbra fordult. Avval az elterjedt híreszteléssel szemben, hogy Mazzoni újból beszúrás alkalmazott a pápánál, kijelentette, hogy ezt még nem tartotta szükségesnek, azonban talán ma reggel megfogja tenni. Ennélfogva a közvetlen veszedelmet kizártnak tartják. A pápa Mazzoni jelenlétében kevés táplálékot is vett. A pápa midőn Mazzoni nála volt, teljes öntudata birtokában volt.

Árviz.

Freiwaldau, július 10. A Biela és Strarita kiáradása folytán jelentékeny árviz keletkezett. A város nagy részben el van árasztva. Az eső folyton tart.

A pápát ismét megoperálták.

Róma, július 10. A pápán ma ismét operációt vittek véghez. Mazzoni doktor és Laponi melleapolást eszközöltek az újabb műtét alkalmából. Az operáció után a pápa megkönnyebbült.

Ingatlanok forgalma.

Bujdosó András és neje Boda Eszter veszik a debreceni 8204 sz. tjkvben foglalt Szappanos-utca 8. sz. házat Bihari István és neje Baranyi Juliánától 7800 koronáért.

Lengyel János és neje Barna Erzsébet veszik a debreceni 6081. sz. tjkvben foglalt 615 négyszögöl Boldogfalvi kerti szőlőt ifj. Debreceni Istvántól 1570 kor.

CSARNOK.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

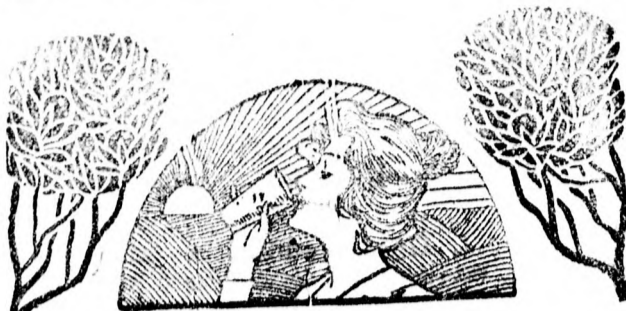
Lasankint e hírek is elszállongtak; nem beszéltek többé a felől, csak itt-ott emlegették, hogy mister Oakly egészsége napról-napra gyöngül. Igen halvány lett és oly száraz, mint a bot. Egyik orvos a másik után tette be az ajtót, de egyik sem tudta a betegség okát fölfedezni. A beteg ezalatt mindig rosszabbul lett, míg végre az ágyat sem tudta elhagyni.

Ama rendkívüli ragaszkodás, melyet mistres Oakly éjjel, úgy mint nappal a beteg körül tanusított, nem maradt jutalmazatlanul. Végrendeletet csinál a beteg, melyben vagyona nagyobb felét nejének hagyományozá legnagyobb bosszúságára az előbb említett három rokonnak, kik a nő erényei iránt épen nem voltak annyira föllelkesülve, mint szegény nagybátyjok, kik oly annyira elgyengült utóljára, hogy halálát minden órán várni lehetett.

Egy este midőn már alig tudott beszélni, neje, ágyánál foglalt helyet, hogy mint rendesen férje mellett virasszon. Minden este bizonyos vegyítéket kellett innia, melyet fiatal nejének szép keze nyújtott át. Az említett este bágyadság miatt lecsukva tartá szemét s a nő azt hitte, hogy alszik a beteg, fölkel székéről s az asztalhoz ment, hogy neki az orvosságot összevegyítse. E pillanatban a sors úgy akarta, hogy a beteg fölnyissa szemét s az átellenben eső tükörből észre vette, hogy neje valami fehérport hint a pohárba, mielőtt a gyógyszert beleöntötte. Ismét behunyta szemét s néhány pillanat múlva úgy tetteté, mintha mély álomból ébredt volna fel és kérte az orvosságot, azután susogva így szólt:

„Kedves Nelly, légy oly jó és hívd be James-et; valahova szeretném őt elküldeni.“

(Folyt. köv.)

Rossz étvágyat és emésztést csakis

A ROHITSI TEMPLOM-FORRÁS

használásával lehet rendbe hozni. Régi és elhanyagolt ilyen betegségek ellen a Styria forrás (erősebb) használandó.

Főraktár Magyarország részére Hoffmann Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

Kiadó üzlethelyiség.

Piacz-utca 28. szám alatt a Blatner Gyula üveg és porcellán üzlethelyisége kiadó. Értekezhetni Nádudvari Lajos vászon- és kézműáru üzletében, ezen kiadó üzlethelyiség mellett.

Hirdetmény.

A debreceni 2. honvédhuszár ezred helyben állomásozó 4., 5. és 6. század parancsnokságától, folyó évi aug. hó 2-án, 50-60 kincstári ló lesz vállalkozóknak tartásra kiadandó. Ezen lovak egyrésze csakis az őszi fegyvergyakorlatok tartamára, azaz szeptember hó 8-ig, egyrésze pedig végleg ki fog adatni.

869.

v. k. sz.

1903.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 3185/9—1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Alföldi Takarékpénztár részére Farkas Gyula debreceni lakostól 420 korona tőke, ennek 1902. évi október hó 25-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 127 korona 12 fillér perköltség erejéig 1902. évi november hó 19 én bíróilag le és felülfoglalt és 2456 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903. évi július hó 11 én délután 3 órakor kezdetét veendő és Ujféldön és Piacz-utca 26. szám. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi június hó 12.

Oláh,
birói kiküldött.

Kiadó helyiségek.

A Főtér 42. számú Lamprecht-palotában a volt Biedermann-féle

nagy üzleti helyiség,

betonirozott pinczével, valamint

három szoba és konyhából álló

földszinti lakás kiadó.

Ugyanott

két majdnem egészen új nagy

sertésszállító szekér

eladó.

Saját 20 órós gőz- és villamtelep erőátvitel és világítás ozéljaira

Julius 9-től kezdve naponta előadások 6, 7, 8 és 9 órakor este.

Uj! A belgrádi gyilkosság! Uj!

XIII. Leó pápa a Vatikánban, eredeti felvétel.

500 izzólámpa. 10 ivlámpa.

BIOSKOP javi kinematograph „Grand Prix“ Páris, 5 hónapja Budapesten!!

Apró, elmosódott képek nincsenek.

Élethű, természetes mozgások, a nap nevezetesebb eseményei, humoros történeti képek, valamint transformationsfilmek egészen 300 méter hosszúságban mutattnak be.

Mivel azon vagyok, hogy e nemben mindenkor a legújabbat és legjobbat adhassam, remélem, hogy az itteni közönség jóindulatát és szives támogatását is kinyerhetem ezen igen érdekes vállalatom számára.

Hétfőn, pénteken este 9 órakor külön előadás csak urak részére.

Ezen előadásra Doyen tanár két érdekes operációja is bemutattnak.

Együttal felhívom a nagyérdemű közönség figyelmét villamos galoppad Carousselemre, a mely valódi esemény a karusszel-építés terén.

Mozgó lovak! Hajók! Gondolák!

Belépti díjak: Zártszék 80 fillér, I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. 30 fillér.

Tisztelettel

Narten György

Hannoverből.

Debreczen, Szénavásártér.

Saját 20 H. P. gőz- és villamtelep erőszolgáltatás és világítás ozéljaira.

Horváth András

szoba- és templomfestő
Debreczen, Piacz-utca 21. sz. alatt
(a Tisza palota átellenében)

Elvállal mindenféle szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, ol-tárok és szószékek aranyozását a legművésziesebb kivitelben.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedésben,
Kossuth utca 17. sz.

681.

1903. sz.

Árverési hirdetmény.

Sövényi István debreczeni lakos javára Magyary Adorján vértési lakos ellen, a székelyhidi kir. járásbírósnak 1903. évi V. 395/3. sz. végzése folytán a helyszinén, vagyis **Vértésen, alperes lakásán és bérleti tanyáján összesen 2303 kor. 40 fillerre** becsült butorneműek, gazdasági szerek, termények, lovak és ruhaneműekből álló ingóságok **1903. évi július hó 24-ik napjának d. e. 9 órájkor nyilvános árverés** útján eladatnak.

A venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a fenti ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára azonnal lesz fizetendő.

Kelt Székelyhidon, 1903. évi június 27.

Jóny,
kir. bírósági végrehajtó.

Ügyvédek, kereskedők és irodák részére

folytonos célszerű ujdonságok. A modern iroda berendezése és szükségleteinek kielégítésére két évtizedes gyakorlat birtokában, valamint elsőrangú bel- és külföldi czégek képviseletében ajánlok:

Valódi okmány írópapirokat,
Lenposta levélpapirokat,
Angol és francia itatóst,
Üzleti könyveket,
Másológépeket és könyveket.

Minőség, kiállítás
tekintetében a fővárosi czégekkel
lépést tartok, jóval
szolidabb árakban.

Mihály Sámuel papirnagykereskedése Debreczen, Főter 30.
= Dréher sörcsarnokkal szemben! =

Részvényaláírási felhívás!

Sokszor hallhatjuk azon jogos panaszt, hogy mezőgazdasági terményeink tulnyomó részét külföldi országok jól jövedelmező gyárai dolgozzák fel.

Köztudomásu, miszerint a gyár ipar, a munka sokszorozza meg a nyers anyag értékét. — Virágzó gyár-ipar azonban a tőke segítségével nélkül el nem képzelhető. Meg kell tehát e segítséget társulás útján teremteni és így lehetővé tenni, hasznos vállalkozások létesítését.

Ily gondolatok vezettek bennünket, midőn városunkban egy

„Iparvállalati és Kereskedelmi Részvénytársaság“

létesítésére vállalkoztunk.

Közel 20 év óta működik városunkban a Geréby-féle eczet-gyár, melyet a volt tulajdonos örökösei áruba bocsátottak. Meggyőződésünk szerint e gyár kellő tőkével virágzó iparteleppé fejleszhető.

Magáévá tette tehát az alapítók értekezlete azon eszmét, hogy ezen gyárat megszerezze. Ez igen kedvező feltételek mellett sikerült is. Deák Ferencz-utca 13. sz. alatti 354 □ öl kiterjedésű gyártelepet 60,000 korona, teljes felszerelését pedig 20,000 korona, összesen 80,000 korona árért hajlandók az örökösök e társaságnak átengedni.

Programmunk további rövid ismertetése

1. A vállalat tárgya:

Az említett eczetgyár teljes üzembe hozatala. A vállalat keretébe beilleszthető, kisebb befektetést igénylő, nagyobb kockázattal nem járó iparágak létesítése, melyeknek termékei a napi fogyasztás tárgyát képezik.

2. A vállalat tartamát: 50 évre tervezik.

3. A részvényőket 2000 darab 100 koronás részvény alapján 200,000 korona képezné, mely összegből egyelőre 150,000 korona, tehát 75% lesz befizetendő a következő részletekben:

Minden részvény után:

a) aláíráskor 10% az az 10 korona
b) legkésőbb f. é. okt. 10-ig 20 korona

c) legkésőbb f. é. decz. 1-ig 20 korona
d) legkésőbb f. é. decz. 31-ig 25 korona

Az első és második részlet alapítótársunk a **Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi-Banknál** vagy a következő debreczeni pénzintézeteknél fizethető be, a hol egyuttal a részvények is jegyezhetőek, u. m.: Alföldi Takarékpénztár Debreczenben, Debreczeni Első Takarékpénztár, Közgazdasági Bank R.-T. Debreczenben, Takaré- és Hitelintézet Debreczenben, Debreczeni Kölesönös Segélyző-Egylet m. sz., Korona-Takarék és Hitelszövetkezet, Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet.

A befizetésekről kiállított „Ideiglenes elismervényeket“ 1904. január 1-től kezdve a társaság Deák Ferencz-utca 13. szám alatti irodájában eredeti részvényekkel cseréli ki.

A további befizetések felől a közgyűlés intézkedik.

4. Aláírás zárideje f. é. október 10.

Az alapítók fentartják maguknak a jogot, hogy a társaság első igazgatóságát 3 évi időtartamra kinevezzék.

5. Tuljegyzés esetén a fölsőlegessé vált jegyzések tekintetében az alakuló közgyűlés intézkedik.

Ezekután ujjal kiemeljük, hogy kizárólag a napi fogyasztásra alkalmas cikkek előállításával és árusításával kívánunk foglalkozni. Befektetésünk legjelentékenyebb részét ingatlan képezi, a mely már fekvésénél fogva is értékében csak növekedhet. S felelőtlenségünk végül, hogy minden olyan újabb befektetéshez, mely 10,000 koronánál nagyobb összeget igényel, esetről-e etre közgyűlési jóváhagyást kérünk.

Ezekben röviden megismertette a tervezetet, bizton reméljük, hogy a nagyérdemű közönséget sikerült vállalatunk reális voltáról meggyőzni. Ez alapon teljes bizalommal kérjük fel a t. Czim nagybecsű támogatását, miszerint bennünket részvények jegyzésével megtisztelni a vállalatunknak ösmerősei körében is propagandát csinálni kegyeskedjék — Debreczen, 1903. június hó 28-án.

Tisztelettel az alapítók: Dr. Balkányi Ede, Bárdos Géza, Berger Jenő, Bóni gyártelep és mezőgazd. r.-t. Nyirbátor, Dr. Bruckner Ernő, Csanak József, Debreczeni Jenő, Geréby Pál örökös társai nevében is, Geiger Simon, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Kaszanyitzky Endre, Dr. Kenézy Gyula, Kontsek Géza, Lovász János, Márk Endre, Dr. Magoss György, Muraközy László, Dr. Nyiri Ernő, Pálffy Gábor, Rankai Béla, Serli Gusztáv, Schvarcz Dávid, Szávay Gyula, Ullrich Jenő, Ungváry József, Vadon Sándor, Weszter István.

Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vasdagebb betűkkel nyomtatott szó 1 kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokat pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldték.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

"Barna özvegy 24." levele van a kiadóban.
"Borostyán" ezimen levél van a kiadóhivatalban

Ajánlat.

A csodálkozás valóságba látja az embereket ha látják, hogy Wallerstein cég milyen olcsón, valósággal kidobja nyári árúit, mint batistokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcára.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sofrök. Divatos jó Batistok. Vászna. Szőnyegok. Jó, olcsó függönyök Ágyterítők. Piperezikkek.

Vidéki szülők figyelmébe. Teljes ellátásra I-III. tanuló a jövő iskolai évre elfogad egy gyermektelen intelligens házaspár, a rom. kath. gymnasium közelében. Cim a kiadóhivatalban.

Oroszházi arató kenyeret szállít 18 fillérért kilónként az Oroszházi házi kenyérsütőde, Simonffy utca 2.

Jó házi kosztot kaphat 3 esetleg 4 intelligens ur, uri háznál. Teleky-utca 75.

Darabos-utca 27. számú háznál 3 szoba, előszoba, pince, istálló 4 lóra, kocsiszin és kamara kiadó.

Ha jó árú készitünk, nem kell a közönséghez könyörögni, hogy "pártolja" a magyar ipart. A szánalmas pártolás helyett akkor az a saját érdekében vásárolja. Ez az eset áll fenn a Miskolcon gyártott mosdószappanokkal is. Ezek között kiválik a pármái ibolya szappan kellemes illatával, üdítő, gyöngéd, bőrfinomító hatásával. Jobb, mint bármilyen külföldi szappan. Egy drb. 80 fill., 3 drb. 2 kor. 20 fillér, készíti Szabó Béla pipere szappangyáros Miskolcon. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszer-tárában, Szent-Királyi Tivadar, Kálnai Lipót, Benyás Emil, Kontsek Géza, Márton Gyula, Weisz Sándor, Tóth Kálmán és Balázs Ödön gyógyszer-tárában. Fenti raktársaimnál különféle olcsóbb, de nagyon jó más szappanaim is kaphatók.

4 szobás utcai lakás azonnal kiadó 320 frtért, egy ház nagy forgalmu üzlettel azonnal eladó. Cim a kiadóban.

Fűszerkereskedő-segéd üzletbe ajánlkozik Hajdudorog, Kiss Ilés.

Mázoló és szobafestő munkákat izléses kivitelben jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. szám.

Kereslet.

Egy 3-4 éves betanított vizsla, vadászathoz megvételre kerestetik. Cim a kiadóban

Svedtér (Szepesmezeje) községben egy német ajku uri család, elemi iskolába járó kosztos gyerekeket elfogad. Kottner Sándor városi főjegyző.

Elvesztett tegnap délután a Fűtérén egy fél füzös cipő. A szives megtaláló kéretik vigye Csokonai-utca 9. sz.

Pénztár ölnő kerestetik július 16-iki belépésre. Várray József kereskedésébe.

Eladás.

Az izraelita nagytemplomban szép helyen páros ülés eladó Kedvező feltételek. Cim a kiadóhivatalban

Ritka alkalom. Keveset használt honvédtiszti felszerelés eladó. 1 köpeny, 1 attila, 2 zubbony, 3 kék, 2 fehér nadrág, tiszti láda, 1 kard és 1 sapka. Ár. 80 korona. Megtekinthető Széchenyi-utca 42. sz. alatt, a festőtűzletben.

Egy szép nyaraló a Sestakertben, új épület, tágas elegáns terraszsal, előtte virágok kezzel, jó vízi szivattyus kuttal. 660 négyzetöglő beültetett nemes faj szőlővel, készpénz fizetés mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban.

20 pár gyönyörű különféle faj galamb, páronként vagy együttesen is elutazás végett olcsón eladó. Cim a kiadóban.

903 v. k. szám
1903

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1090/6—1903. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint dr. Hegedüs Pálné részére Koncz Ákos és neje, ugy özv. Balogh Sándorné debreczeni lakosoktól eddig összesen 83 korona 34 fillér perköltség erejéig 1901. évi szeptember hó 16-án bíróság felülfoglalt és 1860 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1903. évi július hó 17-én délután 3 óra-kor kezdetét veendő és alperesek lakásán, nagyerdei 2. számú városi viláiban megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1903. évi június hó 15.

Oláh,
bírói kiküldött.

Tanuló

jó családból, felvétetik fűszerkereskedésünkbe.

DEUTSCH ALBERT és FIA
Hatvan-utca 9. sz.

Ritka alkalom! Leszállított árak!

Finom francia batiszt

divatos uj mintákban
27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban
37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 11.

356. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat ÖRLEMÉNYEINEK ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és enged- mény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákon- ként 4 85 kilogr.
		kor	fill.	
A	Asztali dara nagyszemű	25	20	—
B	" " aprószemű	24	40	—
0	Királyliszt	24	40	—
1	Lángliszt kivonat	23	60	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	22	60	—
3	Zsemlyeliszt	21	60	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	21	—	—
5	Közép kenyérliszt	20	—	—
6	Kenyérliszt	19	40	—
7	Barna kenyérliszt zsák. 70 kg.	18	20	—
7 1/2	" II.	15	80	—
8a	" III.	12	—	—
8	Takarmányliszt	10	—	—
11	Finom korpa zsákkal 4 50 kg.	8	20	—
12	Durva korpa zsákkal	7	80	—
	Csirke buza zsák nélkül	—	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúly-
nak véve. (1—?)
A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. 8a) és 8. szám 70 " "
11. 12. 50 " "

Debreczen, 1903. július 10.

Vasztergályozást és gépjavitást a legolcsób- ban vállal

Preizler Mór műlakatos,
Deák Ferencz-utca 22. sz.

Uj ékszer- és óraüzlet.

Piacz-utca 79. szám, Gáll F. ur házában.

Van szerencsém a nagyérdemű közölség becses tudomására hoz, hogyni üzletemet

Szt.-Anna-utca 1. szám alul, Piacz-utca 79.
szám Gáll Ferencz ur házába helyeztem át

Lamprecht péküzletével szemben.

Üzletomben megérkeztek szép és finom arany, ezüst s gyémánt köves ékszerek nagy választékban és a legjutányosabb árban árusítom el. Tessék egy próbavásárlást tenni s bárki is meggyőződést szerezhet szolid és pontos kiszolgálásomról.

Ékszer és óra javításokat a leg- jutányosabb árban eszközölök.

Törött aranyat ezüsttel becserelek, esetleg készpénzzel megveszek.
Kérem a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is.

Móly tisztelettel

PINTÉR GUSZTÁV

óra- és ékszerüzlet tulajdonos.